

Vetlanda 2019-10-21

Riktlinjer för möten, resor och trafiksäkerhet

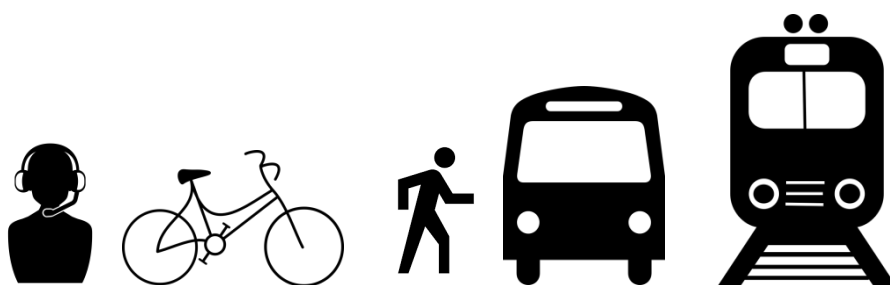
Riktlinjer för möten, resor och trafiksäkerhet

Dokumenttyp:	Riktlinje
Beslutad av:	Kommunstyrelsen (2019-12-04 § 152)
Gäller för:	Alla kommunens verksamheter
Giltig fr.o.m.:	2019-12-04
Dokumentansvarig:	Utvecklingsavdelningen
Senast reviderad:	När ändrades dokumentet senast (nämnd §)
Senast granskad:	När granskades innehållet senast

Innehåll

Varför riktlinjer?.....	4
Bakgrund.....	4
Effektmål.....	5
Begrepp och förtydligande.....	5
Gemensamma förutsättningar.....	6
Möteskultur.....	6
Resfria möten.....	6
Gång och cykel.....	6
Resor med buss och tåg.....	7
Intern bilpool & hyrbil.....	7
Privat bil i tjänst.....	7
Långtidshyrda bilar.....	8
Böter.....	8
Parkering.....	8
Flyg.....	8
Taxi.....	8
Uppföljning och förbättringar.....	8
Trafiksäkerhet.....	9
Aktiviteter kopplade till målen.....	9
Krav vid upphandling av fordon.....	10
Olycka eller tillbud.....	10
Cykel.....	10

1.

2.

Varför riktlinjer?

Detta dokument innehåller riktlinjer för möten, resor och trafiksäkerhet i tjänsten inom Vetlanda kommun. Syftet med riktlinjerna är att ge stöd åt verksamheterna, anställda och förtroendevalda att förverkliga intentionerna i gällande policy för möten, resor och trafiksäkerhet.

Bakgrund

Mänskliga möten är en avgörande viktig del av Vetlanda kommuns arbete. Många möten sker genom att man transporterar sig från en plats till en annan. Behovet av mänskliga möten kommer inte att minska inom överblickbar framtid. Transporter sker idag till stor del genom fossila transporter och varje resa utgör en säkerhetsfråga för den anställda och arbetsgivaren. Vi kör ca 300 000 mil per år med kommunens fordon samt ca 70 000 mil årligen med privata fordon i tjänsten. Vi har i dagsläget ingen statistik på kollektiva transporter eller digitala möten. Fortsatta utsläpp av fossila växthusgaser förstärker de pågående klimatförändringarna. Modern teknik gör det idag fullt möjligt att genomföra möten utan att vi behöver resa i samma omfattning som vi gör idag. Arbetsmiljölagen ställer krav på att Vetlanda kommun har riktlinjer för trafiksäkerheten. Vetlanda kommun ska vara ett föredöme och visa på goda exempel och på det sättet stärka sitt varumärke som en attraktiv arbetsgivare. Var och en av oss som medarbetare i Vetlanda kommun har ett eget ansvar genom vårt agerande.

Effektmål

Kostnaderna för fordon och resor ska minska.

I Vetlanda kommun är kostnaderna för fordon samt resor med fordon ca 13 miljoner kr per år (2016). Kostnaderna för självrisker och andra skador bedöms vara en miljon kr (2018) En bedömning görs att privat bil används i tjänsten i större utsträckning än vad som är nödvändigt.

Alla resor och transporter ska ske på ett medvetet trafiksäkert sätt utifrån tydliga anvisningar från arbetsgivaren.

Flera av Vetlanda kommuns arbetstagare har gator och vägar som sin arbetsplats. Vetlanda kommun som arbetsgivare ska förebygga att arbetstagare utsätts för ohälsa eller olycksfall i arbetet och ha en så god trafiksäkerhet som möjligt.

Antalet körda mil med fossila bränslen ska minska.

Den moderna tekniken som resfria möten och det kollektiva resandet nyttjas inte i den grad som det finns möjlighet till. Det innebär kostnader och ökad miljöbelastning.

Risken för olycksfall ska minimeras. Föraren och passagerare ska känna sig trygga med fordonet utifrån verksamhetens behov.

Verksamhetens behov styr val av fordon. Fordonet, dess utrustning, förarens rutiner och beteende ska minimera olycksriskerna. Adekvata körutbildningar ska erbjudas för ökad trafiksäkerhet och minskad miljöpåverkan.

Föraren ska känna ansvar för fordonet och framföra fordonet på ett föredömligt sätt.

Det ska tydligt synas att det är Vetlanda kommun som framför ett fordon. Föraren ska ha god kännedom om gällande hanteringsrutiner, funktionskontroll före körning och åtgärder vid olycka.

Uppföljning ska kunna ske utifrån fastställda indikatorer som ska möjliggöra ledning och identifiering av framtida målsättningar inom området.

Kontinuerlig uppföljning utifrån tydliga indikatorer är ett viktigt verktyg för att kunna bedriva ett utvecklingsarbete. Ett arbete som leder till en säkrare arbetsmiljö, effektivare arbetssätt, minskade kostnader och minskad miljöpåverkan.

Begrepp och förtydligande

I detta dokument används ordet kommunfordon. Med kommunfordon avses fordon som arbetsgivaren ställer till arbetstagarens förfogande för utförande av visst beordrat arbete. Information avseende lag-, regel-, eller avtalsstyrd verksamhet hänvisas till aktuell information på Vetlanda kommuns intranät.

Gemensamma förutsättningar

När möten genomförs ska resfria möten ersätta fysiska resor i så stor utsträckning som möjligt. Därefter uppmuntras cykel- och gångtrafik. Vid fordonstrafik ska buss och tåg väljas framför bil och flyg, vilket är en del i Vetlanda kommuns mål för minskad miljöpåverkan.

Kommunfordonet som används ska alltid vara trafiksäkert, funktionellt för verksamheten och beroende på tillgång och behov ha så liten negativ inverkan på miljön som möjligt. Det handlar främst om vilket bränsle fordonet använder. För att minska vår miljöpåverkan med transporten ska fordonet vara så fossilberoende som möjligt. Exempelvis el, biogas, HVO och E85. Om bensin- eller dieselfordon används undersöks möjligheterna till fossilfria drivmedel.

Vid frågor om hållbart resande, Vetlanda kommuns policy för möten, resor och trafiksäkerhet eller reserådgivning, ta kontakt med din reseansvariga eller Vetlanda kommuns energi- och klimatrådgivare.

Möteskultur

Enligt Vetlanda kommuns policy för möten, resor och trafiksäkerhet eftersträvas i första hand att minska antalet möten och den tid som läggs på möten. Varje verksamhet ansvarar för att aktivt skapa arbetsmodeller för informationsutbyte och beslutsfattande som minskar den tid som läggs på möten. Möten ska ha ett syfte, vara väl förberedda och ha en dagordning. Mötesdeltagarna ska ges möjlighet att vara inlästa på eventuellt material. Vid ett möte förs minnesanteckningar eller protokoll. I första hand ska gemensam tid användas för gemensamt arbete. Exempelvis inte enskild inläsning.

När Vetlanda kommun bjuder in till möte ska det i inbjudan finnas information om hur man kan ta sig till mötet på ett miljövänligt sätt. Exempelvis samåkning, laddning av elfordon, tåg och buss m.m. Lägsta nivå är att vi uppmanar våra gäster att resa så miljövänligt som möjligt.

Resfria möten

Resfria möten sparar arbetstid, pengar och miljö. På arbetsplatsen ska det finnas tillgång till teknik för resfria möten på ett rationellt sätt. För resfria möten med många deltagare bokas det gemensamma digitala konferensrummet.

Information, lathundar och instruktioner för resfria möten och videokonferens finns på Vetlanda kommuns intranät.

Gång och cykel

För kortare sträckor på upp till 3-5 km uppmuntras anställda att gå eller cykla för bättre hälsa och miljö. Respektive verksamhet tillhandahåller tjänstecyklar utifrån verksamhetens art. Hjälmska tillhandahållas till tjänstecykel. Inköp sker enligt Vetlanda kommuns upphandlingsregler. Service och underhåll sker hos Vetlanda kommuns upphandlade leverantör. Övrigt se rubriken trafiksäkerhet.

Resor med buss och tåg

Enligt Vetlanda kommuns policy ska längre tjänsteresor bytas ut mot resfria möten eller när så inte är lämpligt ske med buss eller tåg.

Tåg- och bussresor innebär många fördelar. Det finns goda möjligheter att arbeta under resetiden, exempelvis genom kostnadsfritt internet. Allt arbete fungerar inte lika bra på tåg eller buss men med lite planering i förväg kan det utförda arbetet bli minst lika effektivt och med gott resultat.

Resor inom länet kan ske via länstrafiken. För mer information, se Jönköpings Länstrafiks hemsida, www.jlt.se. Här finns information om olika betalssystem som kan sänka resekostnaderna.

Bokning av resor sker via Vetlanda kommuns upphandlade resebyrå. Varje arbetsplats/förvaltning har reseansvariga som är behjälpliga att boka biljetter och vid behov även boende. För att minska kostnaderna ska resan bokas i god tid för att kunna välja billigare alternativ. I första hand väljs elektroniska biljetter.

Intern bilpool & hyrbil

När en tjänsteresa inte är möjlig med cykel, buss eller tåg kan resan företas med i första hand verksamhetens egna fordon, Vetlanda kommuns poolbilar eller i sista hand hyrbil.

Samåkning ska alltid ske i så stor utsträckning som möjligt! Tänk på att det ibland är möjligt att samåka ena sträckan och åka kollektivt tillbaka eller vice versa.

Vetlanda kommuns ägda, leasade eller hyrda bilar är endast avsedda för tjänsteresor och anställda får inte använda bilarna för privat bruk. Med privat bruk menas till exempel resor mellan bostad och arbetsplats. Att under en tjänsteresa avvika från den normala färdvägen för att uträtta ett privat ärende är inte tillåtet. Dessa bilar ska parkeras vid arbetsplatsen eller annan anvisad plats. Att parkera dessa bilar vid bostaden är att räkna som beskattningsbar förmån och därtill inte tillåtet.

Privat bil i tjänst

Privat bil i tjänsten får användas om det innebär en uppenbart lägre kostnad för Vetlanda kommun. Betydande tidsvinst kan vara skäl för att köra privat bil i tjänsten. Det kan vara när bilen körs kortare sträcka men är uppbunden under en stor del av dagen. Eller när tjänsteresa med betydande tidsvinst påbörjas eller avslutas i bostaden. Godkännande krävs från närmaste chef för att nyttja privat bil i tjänsten och få ersättning för detta. Detta av flera skäl, exempelvis arbetsmiljö, trafiksäkerhet, miljö och kostnad. Bilersättning som utbetalas inkluderar ersättning för samtliga kostnader som är förenade med användande av egen bil i tjänsten det vill säga även kostnader för försäkringspremier och självrisker.

I samband med skada gäller fordonets försäkring oavsett om det är fordons- eller personskada. Om självriskkostnader förekommer står den anställde själv för självriskkostnaden.

Långtidshyrda bilar

För att hyra bil under en längre period vid en arbetsplats måste behovet vara väl motiverat. Förhyrning av långtidshyrda bilar sker genom Vetlanda kommuns fordonsadministration. Körjournal ska föras för att se om den långtidshyrda bilen nyttjas nog för att vara motiverad eller om resor med andra färdmedel kan ersätta den. Uppgifter om mätarställning samlas in manuellt om fordonet inte har elektronisk körjournal. Redovisning sker till Vetlanda kommuns fordonsadministration.

Böter

Alla typer av böter vid trafikförseelser, parkeringsböter, fortkörningsböter och liknande, ska betalas av föraren inom anvisad tid på boten. Arbetsgivaren står aldrig för sådana kostnader.

Parkering

Vid parkering av privat bil eller kommunfordon i tjänsten erläggs avgift där så krävs. Ersättning erhålls mot reseräkning och inlämning av originalkvitto.

Flyg

Tjänsteresor ska i första hand ske med tåg och inte flyg. Detta gäller i synnerhet kortare resor, exempelvis från länet till Stockholm, Malmö, Göteborg eller Köpenhamn.

Taxi

Allmänna kommunikationer med kollektivtrafik ska alltid vara förstahandsalternativ. Taxi väljs när detta antingen är det enda alternativet eller mest kostnadseffektivt.

Uppföljning och förbättringar

I alla verksamheter sker uppföljning utifrån fastställd statistiskt underlag som ska möjliggöra ledning och identifiering av framtida målsättningar för att nå effektmålen. Statistiska data fastställs och levereras centralt till alla verksamheter i Vetlanda kommun. Statistiken ska först och främst vara ett stöd till verksamheterna för uppföljning och planering. Exempelvis bränsleförbrukning, körda mil, bränsletyp, koldioxidutsläpp och antalet resfria möten.

Trafiksäkerhet

Enligt arbetsmiljöverkets riktlinjer ska arbetsgivaren dokumentera och förankra riktlinjer och aktiviteter för Vetlanda kommuns trafiksäkerhetsarbete.

Aktiviteter kopplade till målen

Risken för olycksfall ska minimeras. Föraren och passagerare ska känna sig trygga med fordonet utifrån verksamhetens behov.

- Vid val av fordonstyp och utrustning ska verksamhetens behov och krav iakttas, se även krav vid upphandling.
- I de fall fordonet ska användas för arbeten vid väg ska fordonet utrustas med anordningar enligt dokumentet "Arbete på väg".
- Samtliga personbilar ska vara utrustade med system för digital körjournal.
- "Bilpärmen", innehållande rutiner kring hantering av kommunens personbilar, ska vara känd av föraren och finnas tillgänglig i varje bil.
- Föraren ansvar för att gällande trafikregler följs.
- Föraren ska innan körning säkerställa att fordonet inte har uppenbara fel eller skador. Se även kapitel "Funktionskontroll före körning" i bilpärmen.
- Samtliga personbilar ska vara utrustade med reflexväst, första förband, iskrapa och band för utmärkning av viltolycka.

Föraren ska känna ansvar för fordonet och framföra det på ett föredömligt sätt.

- "Bilpärmen" ska finnas tillgänglig i varje bil. Den innehåller rutiner kring ansvar och hantering av kommunens personbilar och ska vara känd av föraren.
- Fordonet ska vara uppmärkt så att det tydligt framgår att det är Vetlanda kommuns fordon.
- Utbildningar ska erbjudas efter verksamhetens behov, t.ex. körutbildningar, Eco-driving, mm.

Krav vid upphandling av fordon

Följande krav ställs på samtliga fordon som upphandlas:

- Där så är relevant ska personbilar uppfylla säkerhetskraven för fem (måste utredas mer) stjärnor vid provning enligt Euro NCAP (European New Car Assessment Programme)
- Trepunktsbälten på de sittplatser som används
- Eluppvärmda framstolar
- ABS bromsar
- Antisladd
- AC eller likvärdigt
- Alkolås
- Stöd för handsfree typ Bluetooth
- Yttertemperaturmätare
- Parkeringssensorer bak och/eller backkamera
- Vinterdäck med dubb
- Vetlanda kommuns riktlinjer för miljöanpassad upphandling
- Gällande lagstiftning Lag (2011-846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa kollektivtrafiktjänster.

Ytterligare specifika fordonskrav kan tas fram i samråd med upphandlingsavdelningen. Verksamhetens behov och krav ska alltid iakttas.

Olycka eller tillbud

Se kapitel "Åtgärder vid olycka eller tillbud" i bilpärmen som finns i varje personbil.

Cykel

- Tjänstecyklar ska vara utrustade enligt gällande lagstiftning.
- Cykelhjälm bör användas. Hjälmska ska alltid finnas tillgänglig vid tjänstecyklar.
- Vintertid bör tjänstecyklar förses med dubbdäck.